

7 skarpe til læreren, som underviser i historie, samfundsfag og kristendomskundskab – prøven med selvvalgt problemstilling

Hvis du kan svare JA til de følgende spørgsmål, er dine elever godt på vej mod prøverne med selvvalgt problemstilling i historie, samfundsfag og kristendomskundskab.

1. Opgivelser til prøven

Har du og dine elever drøftet opgivelserne til prøven? Når eleverne er orienteret om reglerne for prøven, kan de være medbestemmende ved udvælgelsen af opgivelserne samt være med til at formulere problemstillinger til de enkelte emner/temaer. Eleverne gøres bekendt med opgivelserne ved, at der uddeles kopier til klassen. Opgivelserne kan repræsentere stof fra både 8. og 9. klasse, og i faget kristendomskundskab må de også rumme stof fra 7. klasse. Opgivelserne skal tydeligt vise, hvilke temaer/emner og tilhørende problemstillinger, der er arbejdet med i undervisningen. Opgivelserne skal være dækkende for Fælles Mål for faget, samt indeholde minimum 5 eksempler på andre udtryksformer end tekst samt minimum 4 kulturteknikker – heraf mindst én it-baseret.

2. Prøvens forløb – frem til eksaminationen

Har I talt om prøvens forløb? Eleverne kan vælge, om de vil aflægge prøven individuelt eller i grupper af 2-3 elever. Eleverne trækker individuelt eller i grupper et emne/tema blandt det opgivne stof. Lodtrækning finder sted senest 5 skoledage før de skriftlige prøver begynder. Eleverne har minimum 6 lektioner med vejledning fra læreren til at indkredse et delemne, udarbejde en problemstilling og vælge højst 5 kilder til belysning af problemstillingen. Eleverne udarbejder et produkt, som de kan anvende til at understøtte deres faglige pointer under eksaminationen. Der er ikke et krav om et bestemt antal emner/temaer, som eleverne kan trække. Eleverne afleverer deres delemne, problemstilling, kilder/kildehenvisninger og produkt til læreren. Læreren udarbejder til hver elev/gruppe 2-3 uddybende spørgsmål, som er ukendte for eleven, hvor elevenes problemstilling sikrer dybden af det behandlede emne/tema, så sikrer lærerens spørgsmål bredden og peger ud mod fagets kompetenceområder og opgivelserne. Eleven/gruppen får umiddelbart før prøven forberedelsestid til at besvare de lærerstillede spørgsmål svarende til 25 minutter til én elev, 40 minutter til to elever og 55 minutter til tre elever.

3. Problemstillingen

Ved eleverne, hvordan man udarbejder en problemstilling? En problemstilling er et eller flere faglige spørgsmål, der ikke findes et entydigt svar på. En problemstilling rummer muligheder for at frembringe viden på baggrund af det valgte kildemateriale, og dermed demonstrere tilegnelse af fagets kompetencer og færdigheder. En problemstilling er ikke det samme som en problemformulering. En måde at finde frem til en relevant problemstilling er at tage udgangspunkt i en undren. Den undren kan fx komme fra en kilde, eleven læser. Eleverne udvælger selv, med vejledning fra læreren, hvilke kilder de vil anvende til belysning af deres problemstilling.

4. Valg af kilder

Ved eleverne, hvordan de vælger og bruger kilder? Eleverne kan vælge både ukendte kilder, og kilder som de kender fra undervisningen. Kilderne kan bestå af tekster og andre udtryksformer. De

kildetyper eleverne vælger, skal være kendte og fremgå af opgivelserne. Kilderne skal kunne anvendes til belysning af en problemstilling. I historie og samfundsfag prøves eleverne blandt andet i at analysere, fortolke og anvende kilder, og derfor ikke kun af redegørende karakter.

5. Produktet

Ved eleverne, hvilken rolle produktet skal spille under prøven? Produktet kan være it-baseret, kreativt eller skriftligt. Eleverne bedømmes på deres evne til at anvende produktet til at understøtte deres faglige pointer. Produktet er ikke til bedømmelse i sig selv. Ved udarbejdelsen af produktet, gør eleverne brug af de kulturteknikker (teknikker til erkendelse og formidling), som de kender fra undervisningen. Produktet afleveres i en form, der kan sendes/gøres tilgængelig for censor.

6. Hjælpemidler

Ved eleverne, hvilke hjælpemidler de må medbringe til prøven? Eleverne må gøre brug af alle hjælpemidler, inklusiv internettet, under den korte forberedelsestid, hvor de arbejder med de lærerstillede spørgsmål. Eleverne må IKKE anvende internettet til at kommunikere via sociale medier, og de må ikke kommunikere med andre udenfor forberedelseslokalet. Det er skolelederens ansvar, at eleverne ikke kommunikerer utilsigtet under forberedelsen.

7. Eksaminationen

Ved eleverne, hvordan selve eksaminationen foregår? Eksaminationen indledes med, at eleven/eleverne fremlægger deres besvarelse af problemstillingen. Til denne del må eleverne medbringe en disposition og deres kilder. Der afsættes ca. 7, 14 og 21 minutter til denne del. Herefter besvarer eleven/eleverne de lærerstillede spørgsmål. Til denne del må der kun medbringes noter, der er udarbejdet i forberedelseslokalet. Herefter fortsætter prøven som en samtale mellem eleven/eleverne og lærer og evt. censor. Eksaminationsstiden er 25 minutter for én elev, 40 minutter for to elever og 55 minutter for tre elever inklusiv votering. Eleverne bedømmes individuelt. Der gives én karakter til hver elev.